

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/190/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812212350
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8812212350.9

Rozhodnutie

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: L. H., N.. XX.X.XXXX, A. R. XXXX/X, S., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, Svidník p r o t i žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o. Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 zast. JUDr. Barborou Korenecovou, Advokátska kancelária, Slnecná 765/3, Malinovo 945, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, Petzwalova 12, 949 12 Nitra, IČO: 42 205 735, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, Svidník o ochranu spotrebiteľa, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

O trovách konania b u d e rozhodnuté samostatným uznesením v lehote do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd určil, že úverová zmluva č. 803401270 je neplatná, aby súd určil, že poplatok v časti nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľný, eventuálne, aby súd určil, že úver podľa úverovej zmluvy č. 803401270 je bezúročný a bez poplatkov, aby súd určil, že poplatok v časti nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľný. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o úvere 2700 eur za poplatok 2340 eur na 12 mesiac z dôvodu finančnej tiesni. Poplatok tak predstavuje 87,19 % ročne. Ide o úžernický poplatok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Ďalej uviedol, že vyznačenie úveru predstavuje nekalú obchodnú prax a ďalej ide o úžernickú cenu. Ďalej uviedol, že rozhodcovské konanie neuznáva, pretože si ho osobitne nevyjednal.

Žalovaný prostredníctvom svojej zástupkyne zaslal vyjadrenie v ktorom navrhol žalobu ako neopodstatnenú zamietnuť s tým, že žalovaný ako veriteľ uzatvoril so žalobcom ako dlžníkom zmluvu o úvere s tým, že žalobca prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Teda neide o jeho súkromnú potrebu, preto nie je možné uvedenú zmluvu o úvere posudzovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Ďalej uviedol, že pokiaľ sa týka výšky poplatku za poskytnutie úveru, tak s ohľadom na výrazne vyššie podnikateľské riziko, sú úroky požadované žalovaným vyššie, ako obvyklé bankové úroky. K tvrdeniu žalobcu, že uzavrel úverovú zmluvu v tiesni, žalovaný uviedol, že nemal vedomosť o tiesni žalobcu a žalobca do dnešného dňa neuhradil žalovanému ani sumu postačujúcu na úhradu samotného úveru.

Okrem výsluchu žalobcu, súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou na čl. 1-2, zmluvou o úvere na čl. 5, vyjadrením žalovaného na čl. 11-18, vyjadrením žalovaného na čl. 33, ako aj na čl. 36-48, výpisom zo živnostenského registra na čl. 49.

Po takto vykonanom dokazovaní súd rozsudkom zo dňa 20.5.2015 určil, že úverová zmluva uzavretá účastníkmi dňa 19.3.2012 č. 803401270 je neplatná. Určil, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve uzavretej účastníkmi dňa 19.3.2012 č. 803401270 v časti poplatku vo výške 2.340,- eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 29.9.2015 č.k. 12Co 140/2015 - 156 zrušil vyššie uvedený rozsudok súdu I. stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po tomto súd opätovne vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením sa so žalobou na čl. 1, 2, vyjadrením žalovaného zo dňa 26.11.2012 na čl. 11 - 18, odpoveďou žalovaného na výzvu súdu zo dňa 21.7.2013 na čl. 33 až 36, vyjadrením zástupcu žalovaného k žalobe zo dňa 16.10.2013 spolu s prílohami na čl. 46-51, obsahom zápisnice o pojednávaní zo dňa 4.3.2015 na čl. 78-80, rozsudkom Okresného súdu vo Vranove n.T. zo dňa 20.5.2015 na čl. 113, odvolaním proti tomuto rozsudku, ktoré podal žalovaný na čl. 121 až 123, vyjadrením žalobcu k odvolaniu žalovaného na čl. 137 až 139, uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.9.2015 na čl. 156.

Žalobca na pojednávaní dňa 6.4.2016 uviedol, že jednal s pracovníčkou žalovaného, potreboval súrne peniaze, táto sa ho pýtala, či má pracovnú zmluvu, alebo či má živnostenský list. On jej povedal, že má živnostenský list. Povedala mu, aby tento živnostenský list doniesol, čo aj urobil a zmluvu podpísali a peniaze mu vyplatili. Peniaze potreboval do domácnosti. Živnostenský list si vybavil z toho dôvodu, že je zvérač - zámočník a bez neho nemohol vykonávať túto prácu. A aj v súčasnej dobe vždy má živnostenský list, aby mohol vykonávať prácu zvérač - zámočník.

Zástupca žalobcu žiadal žalobe vyhovieť z toho dôvodu, že z dokazovania jednoznačne vyplýva spotrebiteľský charakter zmluvy, ktorú uzavrel žalobca so žalovaným.

Zástupca žalovaného sa pojednávania dňa 6.4.2016 nezúčastnil, doručenie predvolania mal vykázané. Súd preto vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalovaného a zástupcu žalovaného.

Po takto doplnenom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav.

Žalobca so žalovaným uzavrel dňa 19.3.2012 zmluvu o úvere, podľa ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 2.700,- eur s tým, že žalobca ako dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi - žalovanému sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 2.340,- eur t.j. celkovo zaplatiť čiastku 5.040,- eur v 12-mesačných splátkach po 420,- eur. Súčasťou tejto zmluvy o úvere sú všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde sa okrem iného v bode 12 uvádza, dohoda o vyplnení zmienek na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka, ďalej v bode 13 sa uvádza dohoda o konaní pred rozhodcovským súdom v prípade sporu. Ďalej, ako to vyplýva z potvrdenia o prevzatí finančných prostriedkov zo dňa 19.3.2012 na čl. 74, tak žalobca zaplatil v ten istý deň t.j. 19.3.2012, ako uzavrel úverovú zmluvu so žalovaným, do pokladne žalovaného sumu 984,- eur.

Zo Zmluvy o úvere zo dňa 19.3.2012 uzavretej medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, súd zistil, že v kolónke dlžník bol tento označený obchodným menom L. H., J.: XXXXXXXX s miestom podnikania S.. V ďalšom bolo uvedené, že veriteľ je oprávnený poskytnúť dlžníkovi úver v sume 2.700,- eur a dlžník sa zaviazal veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 2.340,- eur, t.j. celkovo 5.040,- eur zaplatiť v 12 mesačných splátkach po 420,- eur. Zároveň dlžník / žalobca/ prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Dlžník vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy o úvere ako aj s obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdil prevzatie zmluvy, vrátane Všeobecných podmienok na zadnej strane tejto zmluvy a vyhlásil, že je spôsobilý na všetky právne úkony a že uvedené osobné údaje zodpovedajú skutočnosti. V závere dlžník svojím vlastnoručným podpisom potvrdil prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v tejto zmluve / Zmluva o úvere na čl. 5/.

Z Výpisu zo živnostenského registra na čl. 49 je zrejmé, že žalobca podniká pod obchodným menom L. H., J.: XXXXXXXXX, s miestom podnikania XXX XX S., R. XXXX/X, s tým, že deň vzniku živnostenského oprávnenia je uvedený dátum 22.9.2011. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že aj samotný žalobca potvrdil, že je živnostník a aj k dnešnému dňu má živnostenské oprávnenie.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (§ 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 54 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 1 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

V zmysle § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a to z čl. 3 písm. a) vyplýva, že spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri transakciách, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná s cieľom, ktorý nesúvisí s jej obchodnou, podnikateľskou ani profesijnou činnosťou.

Zmluva o úvere je zmluva, ktorou veriteľ poskytuje alebo sľubuje poskytnúť spotrebiteľovi úver vo forme odloženej platby, pôžičky alebo inej podobnej finančnej pomoci, okrem zmlúv o sústavnom poskytovaní služieb alebo dodaní tovaru rovnakého druhu, ak spotrebiteľ platí za takéto služby v priebehu ich poskytovania alebo za tovar v priebehu jeho dodávania formou splátok (čl. 3 písm. c) uvedenej smernice).

V zmysle čl. 2 písm. b) Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na účely tejto smernice spotrebiteľ znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal ochrany ako spotrebiteľa a z tohto titulu aj určenia neplatnosti predmetnej Úverovej zmluvy zo dňa 19.3.2012 č. 803401270, určenia dojednaného poplatku za neprijateľný, resp. určenia úveru za bezúročný a bez poplatkov. Z takto vymedzeného petitu je zrejmé, že sa súdnej ochrany domáhal z titulu ním deklarovaného postavenia spotrebiteľa. Žalovaný postavenie žalobcu ako spotrebiteľa namietal s odkazom na predmetné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov, na príslušné právne akty Európskej únie a v neposlednom rade na judikatúru súdov v danej problematike.

Z vykonaného dokazovania mal súd nepochybne za preukázané, že žalobca so žalovaným uzavrel dňa 19.3.2012 Zmluvu o úvere č. 803401270. Taktiež je nepochybné, že žalobca ako dlžník z predmetnej zmluvy bol v tejto označený ako podnikateľ v zmysle ust. § 2 ods. 2 písm. b) Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého podnikateľom je osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia v spojení

s ust. § 9 ods. 1 Obchodného zákonníka a to svojim obchodným menom, ktorým je u fyzickej osoby jej meno a priezvisko a súčasne je v zmluve o úvere uvedené aj identifikačné číslo, pod ktorým je žalobca zapísaný v živnostenskom registri a miesto podnikania. Takto označený žalobca ako dlžník v zmluve prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania.

Žalobca uviedol, že potreboval peniaze do domácnosti, nakoľko potreboval vykryť predchádzajúce úvery a tieto peniaze nepotreboval v súvislosti s podnikaním. Z dokazovania a zo samotnej výpovede žalobcu však vyplýva skutočnosť, že pracovníčkou žalovaného bol žalobca uzrozumený s tým, že buď má pracovnú zmluvu a je v pracovnom pomere, alebo má živnostenský list. Keď jej povedal, že má živnostenský list, povedala mu, aby ho doniesol, čo aj urobil. Údaje zo živnostenského listu boli vpísané do úverovej zmluvy a úver bol poskytnutý v súvislosti s podnikaním žalobcu. Žalobca až dodnes prevádzkuje svoju živnosť a to, že časť z poskytnutého úveru a z prípadne ďalších úverov, ktoré si zobral, použil aj do domácnosti, nemá právny význam. Žalobca v čase, keď bral úver od žalovaného, si zrejme bol vedomý a bol uzrozumený s tým, že je živnostník a úver berie v súvislosti s podnikaním s tým, že zrejme potreboval finančne vykryť ďalšie dlhy, ktoré mal z podnikania a preto bral ďalší úver od žalovanej.

Je potrebné poukázať, že samotná právna úprava poskytovania úveru je upravená ako absolútny obchod v § 497 a nasl. Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb., kde zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. V danom prípade spotrebiteľský charakter úverového vzťahu osvedčoval žalobca len tvrdením, že nemal v úmysle použiť finančné prostriedky na podnikanie a že úver nebral ako podnikateľ.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že Zmluva o úvere definuje žalobcu ako dlžníka a podnikateľa s identifikačným číslom a dôvodmi poskytnutia úveru na podnikanie. Skutočnosť, že žalobca zobral úver od žalovaného len z toho dôvodu, že potreboval súrne peniaze, že potreboval vykryť nejaké predchádzajúce úvery, nemožno považovať za tieseň zo strany žalobcu, pretože sám si zvolil takýto postup, sám kontaktoval pracovníčku žalovaného a poskytol jej potrebné podklady, aby mohol dostať úver, dokonca pri jednaní s pracovníčkou žalovaného sa s ňou dohodol, že vzhľadom nato, že má ďalšie dva úvery u žalovaného, musí aspoň jeden splatiť. Žalobca to vyriešil tak, že si požičal od známych finančné prostriedky aby vyplatil jeden z úverov, ktorý mal predtým uzavretý so žalovaným a nato mu pracovníčka žalovaného poskytla nový úver 2.700,- eur. Z týchto skutočností vyplýva, že žalobca bol oboznámený s podmienkami úverovej zmluvy, vedel akú úverovú zmluvu podpisuje a bol s obsahom úverovej zmluvy uzrozumený.

Žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie toho, že pri uzavretí úverovej zmluvy skutočne vystupoval ako spotrebiteľ a nebol podnikateľom. Žalobca nepreukázal ani to, že úverovú zmluvu uzavrel v tiesni. Teda nepreukázal, žeby bol fyzickou osobou, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti tak ako to vyžaduje ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka či ako fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania tak ako to vyžaduje ust. § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré ustanovenia sú transpozíciou súdom vyššie uvedených právnych aktov Európskej únie, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na identické konanie vedené na Okresnom súde vo Vranove n.T. pod sp.zn. 3C 189/2012, kde terajší žalobca proti tomu istému žalovanému sa domáhal neplatnosti inej úverovej zmluvy a súd rozsudkom zo dňa 16.9.2013 žalobu zamietol a Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 14.1.2015 sp.zn. 9Co 123/2013 tento rozsudok potvrdil.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pretože v danom prípade ide o zložitú vec, väčší počet nárokov uplatňovaných v konaní a preto súd rozhodne o trovách konania do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.